

LIBRISWe know
books

CHRISTOPHER PAUL CURTIS a crescut în Flint, Michigan. Primul lui roman, *The Watsons Go to Birmingham* (*Familia Watson merge la Birmingham*), 1963, a fost recompensat cu Newbery Honor și Coretta Scott King Honor. Al doilea roman, *Bud, Not Buddy* (*Bud, nu Buddy*) a câștigat în anul 2000 Medalia Newbery și Premiul Coretta Scott King. *Elijah of Buxton* (*Elijah din Buxton*), prima carte din *Cronicile din Buxton*, a primit Newbery Honor, Premiul Coretta Scott King și titlul de Cartea Anului din partea Asociației Bibliotecilor din Canada. A doua carte din seria *Buxton*, *The Madman of Piney Woods* (*Nebunul din Piney Woods*) a avut recenzii de patru stele. Christopher trăiește împreună cu familia în Windsor, Ontario.

Îl puteți vizita online la www.nobodybutcurtis.com.

CHRISTOPHER PAUL CURTIS

Călătoria lui Charlie

Traducere din engleză
de IULIA ARSINTESCU

arthur

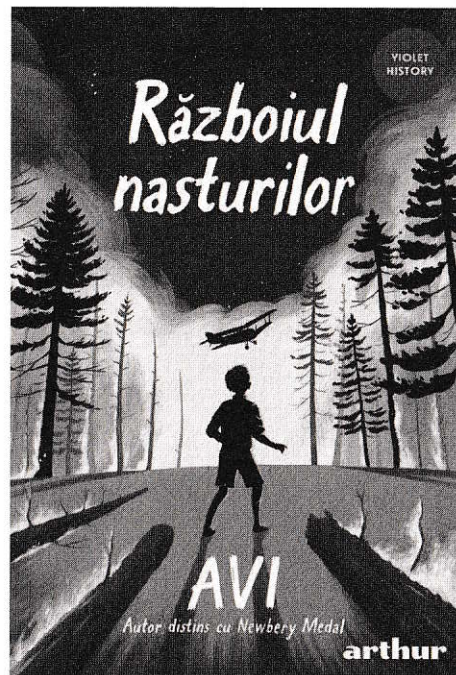
Multe mulțumiri tuturor celor care au citit manuscrisul acestei cărți și mi-au oferit sugestii prețioase: Habon Curtis, Cydney Curtis, A. Corinne Brown, Rian Cocchetto, Jay Kramer și Charlette White.

Le mulțumesc profesorului Richard J. Blackett de la Vanderbilt University și lui Chris Tomlinson pentru că mi-au împărtășit din cunoștințele lor.

Și multă recunoștință prietenilor mei de la Editura Scholastic care au muncit să facă posibilă această carte, cu mulțumiri speciale pentru Joy Simpkins, Megan Peace, Elizabeth Parisi și mai ales pentru redactorii mei, Andrea Davis Pinkney și Anamika Bhatnagar.

1. Cel mai făr' de pereche animal făcut de Dumnezeu	11
2. Șarlatanul de timp	23
3. Încolțit!	30
4. Scăpatu' din laț	47
5. Se-abate <i>apoca-lipsa</i> peste noi	58
6. Mușcat, mestecat, înghițit și scuipat înapoi	69
7. Educația lui Micu' Charlie Bobo	91
8. La Detroit	108
9. Informatorul	125
10. Prinderea hoților	133
11. Sălbatici	146
12. Pregătiri pentru mersul în Canada	160
13. Marea curățenie	169
14. Canada	178
15. Trasu' mâței	192
16. Răpirea lui Sylvanus Demarest	197
17. Se ridică vâlul	217

18. Lumea din Canada nu-i ca lumea	226
19. Dee-troit, o săptămână mai târziu	247
20. Să nu te uiți niciodată înapoi	266
<i>Epilog</i>	279
<i>Nota autorului</i>	282
<i>Mulțumiri</i>	290

AVI, *Războiul nasturilor*

Traducere din engleză de Maura Cotfas

Patryk are doisprezece ani și locuiește în Polonia, într-un sat ocupat de ruși, unde niciodată nu se întâmplă mai nimic. Până în ziua când zărește la orizont o mașină zburătoare: un avion german aduce Marele Război în mijlocul lor.

Astfel, în grupul de prieteni al lui Patryk ia naștere un joc aventuros: cine face rost de cel mai valoros nasture de uniformă militară devine rege.

1 | Cel mai făr' de pereche animal făcut de Dumnezeu

Văzusem o grămadă de animale pân' să mă fac destul de mare ca să-ncep să vorbesc, dar numa' unu m-a impresionat așa tare de mi-a smuls din gură primul cuvânt.

Și dacă mă iau după singurii oameni care au fost de față la întreg deranju', cuvântul ăla a tot ieșit din mine mai mult de juma' de zi.

Destul cât să se întrebe mama și tata dacă nu dădusem cu capu' de ceva și damblagisem. Destul cât să-nceapă să se uite în jur după ceva să mă lege la gură ca să nu mai turui.

Nu știu ce-avea animalu' ăla de mă stârnise așa, pen' că dacă-l pui lângă altele, n-arată cine știe ce *spectacolos*.

Nici vorbă să fie mare cât un urs. Și nici nu putea să-l doboare dintr-o singură lovitură de labă pe ăl mai strașnic voinic.

Și nici nu-i șiret sau iute ca pisica; nu se pricepe neam să prindă șoareci ori să ajungă fără mare silință la cuiburi de păsări.

Și n-are *repotație* rea ca șarpele; nici pe departe să se pomenească de el în Biblie așa mult ca de șerpi.

Văzusem toate animalele astea și multe altele, dar numa' când a adus-o tata pe cățelușa aia de-a crescut pe urmă cu mine în prafu' din curte și am numit-o Degetuța, abia atunci am zis: „Câine!”

Și cre' că am făcut mai mult decât să zic; se spune că am țipat „Câine! Câine! Câine! Câine! Câine! Câine! Câine! Câine! Câine...”

Tata-mi spune:

— Micu' Charlie, nici tu, nici cățelușa nu dădeți semne să fiți altceva decât niște posaci și niște supărați, da' când v-am pus unul lângă altul... Dom'le, atunci parcă a băgat cineva fitilu' în prafu' de pușcă! Au sărit scânteii; ați scos amândoi sunete pe care nu le-a scos înainte nici cățelușa, nici puiu' de om, și-n timpul ăsta vă tăvăleți prin praf și râdeți, și pe urmă, de parcă v-ați vorbit și v-ați înțeles, ați tăiat-o-n pădure amândoi.

Iar asta i-a lăsat cu gura căscată, au zis mama și tata, că eu nu-ncepusem să merg cum se cuvine nici în patru labe.

Mama-mi spune:

— Ne lovise boala de grija ta, Charlie. Ehei, dac-aveam eu câte-un bănuț pentru fiecare om care mă-ntreba dacă nu ești nătâng, acu' aș fi bogată ca George Washington! Nici nu mai știu de câte ori a trebuit să le spun oamenilor că erai numa' un copilaș, că n-aveai cinci sau șase ani cum păreai și de-aceea nu mergeai sau vorbeai.

Eu cre' că motivu-adevărat e că n-am văzut nimic să merite să vorbesc pân' nu am văzut-o pe Degetuța, și tot pân-atunci nimic pen' care să merite să mă ridic și să mă duc după ea.

Mama zicea că felu' cum m-am luat eu după cățelușă i-a adus aminte de-o drăcie pe care o văzuse la un bâlci din orașul Charleston când era ea fată.

— Un *automaton*, așa-i spunea ea. Era jumate ceas scump de buzunar, jumate cutie de conserve și jumate băiețel, și se mișca la fel de țeapăn și de legănat cum ai fugit tu după cățel, Charlie.

Eu de vorbit nu-mi aduc aminte, dar imaginea bulgărelui gras de neastâmpăr și de blană cu limba udă care se foia și se învârtea mi-a rămas în minte cu atâta putere, încât o să cuget la ea câte zile oi avea. Și eu chiar sunt un mare *cogetător*.

Când mama și cu mine muncim la câmp și timpul trece greu, eu m-am învățat să mă gândesc la lucruri, ca să nu rămân prost. Am văzut ce-a pățit mama, cum ea tot taie sau sapă sau prășește fără să se gândească deloc. Am văzut cum dacă muncești la câmp fără să te gândești la nimic, asta-ți devine obicei rău și nu te mai poți abține, rămâi așa fără să te gândești la nimic și-n altă parte.

Noi avem păreri diferite despre treaba asta.

Ea zice că cel mai bine îndură munca la câmp dacă-și ține mintea liniștită și neclintită ca un *lac*. Eu vreau ca mintea mea să fie ca un râu care se prăvălește într-o cascadă. Tre' să mă gândesc la ceva, altfel îmi crapă capul.

Așa am făcut de mi-am dat seama cum mi-au intrat câinii la suflet; acum, că-s mai mare și am avut o grămadă de ocazii să văd și să mă-nvârt pe

lângă alte animale, cre' că totul se-ntâmplă prin ochi.

Atunci când m-am întâlnit prima oară cu Degetuța, niciunu' dintre noi nu putea vorbi, da' ne-am privit și am văzut amândoi ceva la celălalt. M-am uitat în ochii cățelușei și m-am văzut pe mine uitându-mă înapoi! Ca și cum ochii ei erau oglinzi sau două căni lustruite de argint. Și nu numa' că mă reflectam, dar ceva-mi spunea: „Animalu' ăsta te cunoaște.“

Și am știut că atunci când se uita în ochii mei, vedea și ea *egzact* la fel.

N-a durat decât juma' de secundă, da' privirea aia ne-a făcut pe-amândoi să sărim de bucurie și s-o ținem tot așa. Iar asta-i o privire pe care niciun alt animal decât câinele nu mi-a mai aruncat-o de-atunci.

Niciun alt animal și nici prea mulți oameni.

Puturoasa, pui de-al Degetuței, a fâtat șase căței și-au trăit toți. După ce-au împlinit *egzact* patruș-nouă de zile, tata a zis că el și cu mine tre' să ne uităm dacă-i vreunul bun de vânătoare printre ei.

Tata mi-a spus:

— Un câine bun seamănă cu un om bun: e născut așa, nu făcut. Nu faci sită de mătase din coadă de câine.

Puii se vânzoleau și se urcau unii peste alții, având un aer feroce, apucau cu colții tot ce mișca și nu le păsa dacă-și mușcau vreun frate sau vreo soră sau chiar pe ei. Voiau numa' să prindă orice fel de carne de cățel între dinții lor ascuțiți ca acele.

Toate caraghioslăcurile lor mie mi se părea că nu-nseamnă nimic.

L-am întrebat pe tata:

— Cum îți dai seama, tată, dac-or fi buni de ceva la vânătoare, când ei se poartă așa de neas-tâmpărat și de prostește?

— Ne putem da seama în două feluri.

Tata a scos din șopron o ladă de lemn și a pus-o pe jos în pădurea din spatele colibeii. Pe urmă am adus puii de câine și i-am pus în ladă. Erau încă tare mici și aveau loc să se miște din belșug.

— Cățeaua asta neagră cu o pată albă pe coadă cre' c-o să fie de nădejde. Vedem noi cât de buni sunt ochii mei, a zis tata.

Tatei nu-i puteam spune, dar pe cățea o chema Cenușă.

Când se născuseră puii, m-am apucat să le dau nume și tata s-a-nfuriat pe mine. N-am priceput de ce, dar m-a pus să mă opresc.

Eu tot le-am dat nume, da' numa' în mintea mea.

— Uită-te bine la ei și spune-mi ce vezi.

S-a dus în șopron și a adus patru gloanțe și pistolul. Le ținea ascunse sub dușumea, înfășurate într-o bucată prețioasă de perdea groasă mov, cu canafi aurii frumoși cusuți pe margine.

Perdeaua o cunoșteau bine toți cei din Carolina de Sud. Și era prețioasă pen' că mama a cum-părat-o de la o femeie care-i verișoară cu George Washington. Femeia i-a spus mamei că George i-a dat un set întreg soției lui, Martha, de ziua ei, și că Martha s-a supărat și a zis că George începuse să se zgârcească, plătise numa' cinci sute de dolari pe cadou și nu cinci mii, cum se-nvățase să chel-tuiască cu ea. Nu s-ar fi împăcat să aibă ceva așa de rând la ea în casă și-i vânduse perdelele veri-șoarei lui George pe mai nimic.

Mama mi-a spus că întâlnirea cu femeia aceea însemna că se schimbă norocu' familiei Bobo. Ea zicea că în viață există noroc urmat de lipsă de noroc, după care există ghinion urmat de ghinion amarnic, și abia după aceea vine norocul familiei Bobo.

Tata a băgat mâna în ladă și a scos afară primul cățel, pe Cenușă. A răsturnat-o pe spate și a ținut-o de burtă.

Ea s-a vânzolit o secundă, pe urmă a stat liniștită.

Tata a lipit-o de pământ.

După puțină vreme, Cenușă s-a zbătut să scape, ba chiar l-a mușcat pe tata de mână.

Tata a clătinat din cap și a zâmbit.

A făcut la fel cu fiecare din restul puilor.

Unii se zbăteau ca viezurii să scape imediat ce-i răsturna, alții stăteau pur și simplu și așteptau să vadă ce se întâmplă. Creața și Mușcățul au făcut la fel ca Cenușă.

Tata i-a pus pe toți înapoi în cutie și a desfăcut pistolul din perdea.

L-a încărcat cu patru gloanțe și l-a ridicat deasupra capului.

Eu mi-am acoperit urechile.

Tata a apăsat pe trăgaci și a tremurat pădurea de bubuitură.

Eu și toți cei șase căței am tresărit.

Tata a stat o secundă, pe urmă a tras celelalte trei gloanțe repede-repede.

Sălvioara, Moș TUNET și Vijelia au tresărit în continuare la fiecare împușcătură și pe urmă s-au înghesuit în colțurile lăzii, schelălăind și învărtindu-se în cerc.

Cu Cenușă, Creața și Mușcățul, altfel stătea treaba. După ce-au tresărit prima oară, au devenit atenți și se uitau în sus la pistol cu picioarele din față încordate ca piatra, cu pieptu' scos înainte și cu ochii scânteind. Aveau urechile ciulite, și-n loc să se sperie de împușcături, parcă abia așteptau să mai vină. Erau fix cei trei care stătuseră liniștiți prima oară când îi răsturnase tata, da' pe urmă osteniseră să-i dea ascultare și se luptaseră.

Cenușă chiar pufnea pe nări, parcă voia să latre da' nu știa dacă se cuvine.

M-am apucat să-i liniștesc pe puii speriați. Nu voiam să știe tata că-i nesocotisem porunca, așa

că nu le-am zis pe nume, numa': „Nu-i nimic, cățel“ sau „Gata, gata, fetiță“.

Tata a râs și a strigat:

— Ia te uită! A fătat cățeaua cea bătrână trei vânători! Hai, băiete. Să nu-i spui maică-tii, da' după ce cresc și-i învăț comenzile, s-ar putea să capete și ea o rochie de la prăvălie! Și tu poate primești niște încălțări ca lumea. Trei vânători la o fătare! Ținem și noi unu', pe care hotărăști tu.

N-am pregetat nicio clipă; am zis:

— O ținem pe cea cu coada albă-n vârfl!

Tata n-a bănuț nimic, așa că am mai zis:

— Și-o să-i spun Cenușă!

Iar asta avea înțeles numai pentru c-o chema deja așa.

Tata a frecat-o pe Puturoasa pe gât și a zis:

— Ce cățea!

A doua zi, după ce mama și cu mine ne-am întors la apus de la câmp, eu mă spălam la pompă. Imediat ce m-a văzut, Puturoasa s-a pornit să facă ceva ce nu mai făcuse niciodată înainte. A început să scheaune și să mi se frece de picioare, ca o pisică.

Am împins-o deoparte de două ori, pe urmă și-a treia oară și tocma' mă pregăteam să-i ard un șut zdravăn, da' am văzut ce supărată era cățeaua și m-am oprit.

Mi-a trecut prin minte că i se îmbolnăvise vreun pui ori poate chiar murise. Fără să mă șterg sau ceva, m-am dus în spate la șopron să văd de ce era Puturoasa așa necăjită.

M-am uitat în coșu' unde-și ținea puii și nu mi-a venit să-mi cred ochilor. Numa' Cenușă, Mușcățel și Creața au sărit să mă întâmpine. Sălvoara, Moș Tunet și Vijelia nu se vedeau nicăieri.

M-am uitat în pădure și-am fluierat după ei, da' n-a răspuns nimeni.

— Unde-s, Puturoaso?

Ea se tot uita la mine vrednică de milă, scheuna și mirosea coșul.

I-am spus mamei.

Ea a mijit ochii și-a zis:

— Or fi fugit, Charlie. Sau s-or fi îmbolnăvit și i-a dus Puturoasa în pădure, să-și urmeze natura cursu'. Nu știu, băiete, altele am eu pe cap. La să-mă să-ți încropesc ceva de mâncare.